

Adviesraad Sociaal Domein
Capelle aan den IJssel

Gemeente Capelle aan den IJssel
College van B&W
Rivierweg 111
2903AR Capelle aan den IJssel

Datum:
17 juni 2025

Behandeld door:
Werkgroep Toegankelijkheid & Mobiliteit

Onderwerp:
Ongevraagd advies toegankelijk stemmen

Geacht college van B&W en leden van de gemeenteraad,

In september 2024 adviseerde de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) u het gebruik van een stemmal bij iedere verkiezing om Capelse burgers met een visuele beperking in staat te stellen zelfstandig hun stem uit te brengen. U reageerde hierop in februari 2025 in positief, maar maakte u ook enkele voorbehouden wegens kosten en uitvoerbaarheid. Dit is vervolgens toegelicht in een overleg (19 maart 2025) met daarbij een delegatie van de Werkgroep Toegankelijkheid & Mobiliteit van de ASD en mevrouw De Man en de heer Keers namens de gemeente Capelle aan den IJssel.

Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat er een herbruikbare stemmal kan worden ontwikkeld, om kosten te kunnen besparen.

Begin mei 2025 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Kiesraad en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken in samenwerking met diverse belangenorganisaties van ouderen, mensen met een verstandelijke, zintuigelijke of motorische beperking het meerjarige actieplan toegankelijk stemmen¹ opgesteld. Dit actieplan heeft een veel bredere insteek dan het stemmen op de verkiezingsdag zelf en laat zien wat daarvoor benodigd is. Het gaat om de toegankelijkheid van het complete stemproces en de rollen van de gemeente, politieke partijen, ervaringsdeskundigen en hun organisaties hierbij.

Het zelfstandig met of zonder ondersteuning en/of hulpmiddelen kunnen stemmen is een democratisch basisrecht. In het actieplan toegankelijk stemmen worden diverse acties benoemd. Hiertoe behoren onder andere de stemmal en de soundbox. Ook is het gewenst dat bij tenminste één stembureau, als lid van het stembureau, een tolk gebarentaal aanwezig is. Vanuit de ASD is het voorstel om dit te realiseren bij een stembureau in het gemeentehuis en extra aandacht te vestigen op toegankelijkheidsmaatregelen.

Wanneer je de discussie beperkt tot de stemmal lijkt het om kleine getallen te gaan. Echter is de doelgroep die baat heeft bij extra aandacht voor toegankelijkheidsvoorzieningen in feite omvangrijk. Denk hierbij aan doven, slechthorenden, blinden, slechtzienden, mensen met een taalachterstand die gebaat zijn bij informatie in makkelijke taal en ook aan veel senioren die met fysieke of andere beperkingen te maken krijgen. Het gaat dan om meer dan één op de tien Capellenaren, dus om duizenden stemgerechtigden. En ieders stem doet er toe.

¹ Actieplan Toegankelijk Stemmen

Het betrekken van burgers met en zonder beperking bij het stemmen vraagt ons inziens om een inzet vanuit de gemeente, politieke partijen en van burgers. Wij hebben begrip voor kosten-baten afwegingen, maar zijn van mening dat het recent gepresenteerde landelijke actieplan ook lokaal in Capelle de aandacht en uitvoering verdient. Het biedt kansen en perspectieven, juist ook door de gezamenlijke inzet van overheid en vertegenwoordigers van de doelgroepen.

Uiteraard is de werkgroep T&M van de Adviesraad Sociaal Domein bereid u hierover met u het overleg aan te gaan.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

Dennis Marck
Voorzitter

Nicolette van de Kreeke – Alfrink
Secretaris

Bijlage(n):

- 1) Actieplan Toegankelijk Stemmen